

DOROTA MISIEJUK
JOLANTA MUSZYŃSKA

**IX Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny.
Sekcja 5. „Tożsamość człowieka – pedagogika
wobec różnorodności”.
Białystok, 21–23 września 2016 roku**

W tym roku IX Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny odbył się w Białymstoku. Gospodarzem i współorganizatorem Zjazdu, obok Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego we współpracy z Prezydium Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, był Wydział Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu w Białymstoku. Główne przesłanie Zjazdu „Ku życiu wartościowemu. Idee – koncepcje – praktyki” wyznaczyło przestrzeń dyskusji w dziewięciu sekcjach problemowych oraz jednej posterowej:

1. Życie wartościowe a *conditio Humana* człowieka XXI wieku – u źródeł aksjologii i pedagogiki.
2. Życie wartościowe – metateoretyczne i metodologiczne aspekty badań aksjopedagogicznych.
3. Życie wartościowe wobec dynamizmu przemian społeczno-kulturowych, gospodarczych i politycznych.
4. Kultura i sztuka jako przestrzeń aksjologiczna i edukacyjna.
5. Tożsamość człowieka – pedagogika wobec różnorodności.
6. Temporalny wymiar życia wartościowego.
7. Edukacja – w stronę kluczowych wartości.
8. Kreowanie środowiska edukacyjnego z perspektywy życia wartościowego.
9. Szkoła i wychowanie ku życiu wartościowemu.
10. Sekcja posterowa.

Sekcja 5 IX Ogólnopolskiego Zjazdu Pedagogicznego, której szczegółowa problematyka dotyczyła *Tożsamości człowieka – pedagogika wobec różnorodności*, pracowała pod przewodnictwem: prof. dr hab. Agnieszki Cybal-Michalskiej; dr hab. Doroty Gołębiak, prof. DSW; prof. dr hab. Henryki Kwiatkowskiej oraz prof. dr hab. Tadeusza Lewowickiego. Prace sekcji koordynowała ze strony Wydziału Pedagogiki i Psychologii UwB dr hab. Dorota

Misiejuk, a sekretarzem naukowym była dr hab. Jolanta Muszyńska. Czynny udział w dyskusjach wzięło udział 55 osób reprezentujących większość wydziałów pedagogicznych znaczących polskich ośrodków naukowych, m.in.: UMA Poznań; UMK Toruń; Uniwersytet Śląski; Uniwersytet Gdański; Uniwersytet Jagielloński; Uniwersytet Zielonogórski; Uniwersytet Warmińsko-Mazurski; Uniwersytet Łódzki; UMCS Lublin; Uniwersytet im. Jana Kochanowskiego w Kielcach; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

W obradach plenarnych sekcji piątej wystąpienia wygłosili: prof. dr hab. A. Cybal-Michalska: *Rozwiązywanie problemów natury tożsamościowej w świecie różnorodności i konfliktów*; dr hab. Dorota Misiejuk: *Tożsamość kulturowa jednostki w perspektywie tradycji* oraz prof. dr hab. Jacek Piekarski: *O uczestniczeniu w edukacyjnych praktykach – konteksty aksjologiczne*.

Po inspirujących i wprowadzających w problematykę pracy sekcji wystąpieniach plenarnych rozpoczęła się dyskusja w trzech równoległe przebiegających podsekcjach, których obrady zostały podzielone na dwie sesje.

Podsekcja pierwsza poświęcona została *Konstruowaniu tożsamości w rzeczywistości permanentnej zmiany – tożsamość jako otwarty projekt*. Obradom przewodniczyła prof. dr hab. A. Cybal-Michalska. W dwóch następujących po sobie sesjach referaty wygłosiło 12 osób. Debata nad problemem tożsamości we współczesnych warunkach społeczno-kulturowych oznaczona została rozważaniami nad znaczeniem różnicy i podobieństwa. Odbywała się tropami opisów i analiz zjawisk istotnych w kreowaniu tożsamości współczesnej młodzieży. W dyskusjach i prezentacjach wybrzmiała także potrzeba spojrzenia na wychowanie i edukację z szerokiej perspektywy antropologicznej i psychologicznej w służbie pedagogicznemu namysłowi.

Druga podsekcja koncentrowała się wokół problematyki *Społecznego uczenia się – rodzaje tworzyw tożsamości i różnicowanie się wspólnot*. Tu pod przewodnictwem dr hab. D. Gołębnik prof. DSW wystąpienia wygłosiło osiem osób. Debata w tej sekcji miała bardzo żywy, dialogiczny charakter. Wystąpienia stawały się preludem do wymiany doświadczeń, wywoływały szereg pytań i dynamiczną dyskusję. Niewątpliwie było to zasługą prowadzącej, która umiejętnie moderowała debatę, ale przede wszystkim konstrukcją wystąpień. Wypowiedzi były bezpośrednie, z założenia i intencji nie tylko referowały, ale także problematyzowały przedmiot rozważań.

Podsekcja trzecia pracująca pod przewodnictwem dr hab. J. Muszyńskiej poświęcona została poszukiwaniu odpowiedzi na pytanie: *Jak budować tożsamość nauczyciela i (ucznia) w warunkach permanentnej zmiany?* Na pytanie

poszukiwano odpowiedzi w obrębie dwóch wiodących kontekstów: różnorodności kulturowej i implikacji jej konsekwencji w pracy pedagogicznej oraz tożsamości nauczyciela – od jej wymiaru osobistego poprzez zawodowy – czyli próby ukazania obrazu tożsamości nauczycieli i jej znaczenia w pracy pedagogicznej. W pracach tej pod sekcji wysłuchano 10 referatów.

W ostatnim dniu pracy sekcji 5 odbyły się wspólna dyskusja oraz podsumowanie obrad sekcji. Prowadzony dyskurs okazał się niezmiernie twórczy i inspirujący do dalszych debat i dyskusji uczestników zjazdu pedagogicznego, którego temat wiodący *Ku życiu wartościowemu* – prowokuje potrzebę dalszych rozważań w zakresie: wspólnoty wartości, służby wobec innego, konieczności bycia „otwartym” i „zaangażowanym”.